

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri



Naturerhverv.dk



Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne



Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Ans-analytiker finde



spurgt vare, der kan være deres løn mange gange værd.

"Men det skulle være mærkeligt, hvis vi selv falder over sådan en. Mange store virksomheder - også de finansielle - leder efter stabile og dygtige prognosemagere. Og når de finder dem, så hyrer de dem og lader dem ikke udtale sig offentligt, for så kan de tjene penge på dem," sagde Michael Møller.

Chefstrateg Svend Jørgen Jensen fra Finanshuset Demetra kunne fortælle om engang, han var ansat i en virksomhed, der handlede med ejendomme:

"Da jeg sagde, at der var en meget stor sandsynlighed for, at boligpriserne skulle ned, fik jeg at vide, at jeg ikke måtte holde foredrag om det af politiske årsager. Men hvis jeg sagde at priserne skulle op, måtte jeg gerne holde foredrag," sagde Svend Jørgen Jensen.

"Derfor skal man være opmærksom på, at der i stort set alle prognoser er politiske tilkendegivelser."

Også han indrømmede, at de gode analytiske eksperter er svære at finde.

Hvis ikke man kan finde en analytiker, der rammer plet hver gang, så skal man lade

være med at finde en, mener Michael Møller. Efter hans mening er en middelmådig analytiker ikke er spor interessant:

"Det er ikke som med budgetter, hvor et dårligt budget er bedre end intet budget. Eller med læger, hvor en middelmådig læge er bedre end ingen læge. En middelmådig analytiker er ikke bedre end slet ingen analytiker, for jeg kan få råd fra mange eksperter gratis hver dag på nettet og andre steder."

Adspurgt om ikke Michael Møller selv har givet familiedømmeråd om for eksempel aktieinvesteringer, svarede Michael Møller.

"Jo, det har jeg da. Men rådet var, at de ikke skal lytte til analytikerne."

Alle prognosemagerne siger, at de klarer sig over gennemsnittet. Men det kan jo ikke passe

Michael Møller
professor, CBS

- En samling af Økonomikongres- og konference, DLBR Business Tour m. fl.
- Måltret økonomikonsulenter, økonomilærere og rådgivere i finanssektoren.

Pas på udvidelser og investeringer

Mange landmænd risikerer slemme overraskelser, når de udvider eller investerer. For ofte scorer banken hele gevinsten, mener VFL-konsulent.

Af Dorte Stenbæk Bro
dsb@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 55

Har man investerings-beregninger liggende i skuffen fra før finanskrisen, bør man tage en grundig gennemregning af dem, før man fører dem ud i livet.

Sådan lød advarslen fra konsulent Michael Friis Pedersen, der på Økonomikonferencen i Fredericia holdt oplæg om investeringer og størrelsesøkonomi i landbruget.

Som landmand skal man se sig for. For hvad der for nogle år siden var god forretning, kan i dag være en dårlig.

»Der er sket en ændring i kapitalomkostningerne set fra landmandens side. Det, der var en rentabel investering en gang, er ikke nødvendigvis rentabelt mere,« fortalte Michael Friis Pedersen.

Investering koster dyrt

Bankernes øgede fokus på gældsprocenter og risiko har ført til nye vilkår for landmændene, mente konsulenten.

»Mange bruger markedsrenten som rettesnor for, hvad der er rentabelt. Det giver en fare for fejlslutninger,« pointerede han og fortsatte:

»Man skal tage højde for, at man øger sin gearing og dermed skal kræve mere af sin egenkapital. Men vigtigst kan det øge prisen på ens eksisterende gæld i realkredit og bank.«

For hvis man ved en investering eller udvidelse øger sin gældsprocent, kan det få ban-

ken til at øge renten på hele den eksisterende gæld også. Og derved ryger hele rentabiliteten.

Michael Friis Pedersen advarede desuden om en tendens til at se lidt for enøjet på de størrelsesøkonomiske fordele ved udvidelser.

»Hvis en prisboble eksploderer, og man som landmand bliver fattigere, vil den optimale størrelse også blive mindre,« pointerede han og påpegede, at mange eksperter også ofte glemmer at tage forbehold for landmandens evner til at lede en større bedrift. Sidst men ikke mindst er der spørgsmålet om finansieringen.

»Der er stordriftsfordele i dansk landbrug, men ikke i så høj grad for personligt ejede virksomheder, fordi de ikke kan vokse, uden at det påvirker deres kapitalomkostninger. Hvis man har en lille egenkapital, kan finansieringsomkostningerne tage hele gevinsten ved at blive større. Banken vil tage lidt mere, og man bør også forlange mere af sin egenkapitalforretning, fordi man tager en større risiko. Så det er ikke nødvendigvis en fordel at vokse,« lød konsulentens råd.

Man øger sin gearing og skal dermed kræve mere af sin egenkapital. Men vigtigst, kan det øge prisen på ens eksisterende gæld.

Michael Friis Pedersen,
konsulent, Videncenter
for Landbrug.